

Bruxelles, 31.1.2019
COM(2019) 37 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

**Raport anual cu privire la punerea în aplicare a instrumentelor Uniunii Europene
pentru finanțarea acțiunii externe în 2017**

{SWD(2019) 12 final}

ANGAJAMENTE GLOBALE

Uniunea Europeană (UE) promovează o abordare comună, care aduce laolaltă toate instrumentele disponibile din UE și din statele sale membre pentru a acționa în vederea unei lumi mai pașnice și mai prospere. În 2017, Europa și restul lumii au continuat să se confrunte cu provocări semnificative. UE a oferit un răspuns amplu, utilizând pe deplin toate politicile și instrumentele sale, care cuprind acțiuni diplomatice, în materie de securitate, financiare, comerciale, de dezvoltare, precum și ajutor umanitar. Măsurile de combatere a crizei care au fost adoptate au inclus sprijin pentru toate crizele majore în curs la nivel mondial, inclusiv activități în primele zece țări „cel mai puțin pașnice”¹.

O UE mai puternică pe scena internațională

În decursul anului 2017, a început să fie pusă pe deplin în aplicare Strategia globală a UE (SGUE) pentru politica externă și de securitate². SGUE stabilește interesele și principiile de bază ale UE în ceea ce privește implicarea și oferă o viziune pentru o Uniune Europeană mai credibilă, mai responsabilă și mai receptivă în context mondial.

UE a continuat să abordeze nivelurile ridicate de vulnerabilitate existente din cauza crizei umanitare, a secetei și a insecurității și a finanțat operațiuni a căror valoare a depășit 2,2 miliarde EUR, în peste 90 de țări din afara UE. UE și statele sale membre sunt în continuare cel mai mare donator de ajutor umanitar din lume.

UE și statele sale membre sunt cel mai mare donator de asistență oficială pentru dezvoltare (AOD), furnizând mai mult de jumătate din AOD la nivel mondial. În 2017, numai Comisia Europeană a cheltuit pentru AOD 13,34 de miliarde EUR.

Punerea în aplicare a SGUE în domeniul securității și apărării a fost rapidă și substanțială, activitățile vizând un proces anual coordonat de revizuire privind apărarea (CARD)³, instituirea Capacității militare de planificare și conducere (MPCC)⁴, punerea în aplicare a Planului de acțiune european în domeniul apărării și a Declarației comune UE-NATO, precum și a acordului privind cooperarea structurată permanentă (PESCO)⁵.

SGUE recunoaște importanța unui sistem internațional bazat pe multilateralism. UE și Organizația Națiunilor Unite (ONU) sunt parteneri indispensabili pentru asigurarea păcii și securității. Acțiunea trilaterală comună cu caracter inovator desfășurată de Uniunea Africană (UA) împreună cu UE și ONU în ceea ce privește Libia și migrația urmărește să deschidă calea pentru o cooperare sporită în contextul mai larg al agendei privind pacea și securitatea. Sprijinul acordat Forței comune a G5 Sahel arată, de asemenea, importanța investițiilor în parteneriatele de securitate regional-globale.

¹ Indicele global al păcii 2017, Institutul pentru economie și pace.

² <https://europa.eu/globalstrategy/en/global-strategy-foreign-and-security-policy-european-union>

³ https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/36453/ordinated-annual-review-defence-card_en

⁴ https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/27763/military-planning-and-conduct-capability-mpcc_en

⁵ https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/34226/permanent-structured-cooperation-pesco-factsheet_en

Consensul european privind dezvoltarea, de punere în aplicare a Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă

În iunie 2017, noul Consens european privind dezvoltarea⁶ a fost semnat într-o declarație comună de către Președinția malteză, în numele Consiliului și al statelor membre, al Parlamentului, al Comisiei și al Înalțului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate. Noul consens reprezintă răspunsul UE la tendințele și provocările globale în ceea ce privește cooperarea internațională și dezvoltarea, în vederea alinierii acțiunii externe întreprinse de UE la Agenda 2030 a ONU pentru dezvoltare durabilă și la obiectivele sale de dezvoltare durabilă (ODD).

Structurat în jurul celor „5 P-uri” care constituie cadrul Agendei 2030 (Persoane, Planetă, Prosperitate, Pace și Parteneriat), consensul propune o abordare echilibrată și integrată a dimensiunilor economice, sociale și de mediu ale dezvoltării durabile.

Planul de investiții externe

În 2017, a început să fie pus în aplicare ambițiosul Plan de investiții externe (PIE) al UE⁷, în urma intrării în vigoare, în luna septembrie, a regulamentului privind Fondul european pentru dezvoltare durabilă (FEDD). Cu o contribuție de 4,1 miliarde EUR (2,6 miliarde EUR pentru finanțare mixtă și 1,5 miliarde EUR pentru garanții), acesta urmărește mobilizarea unei investiții totale de 44 de miliarde EUR în Africa și în vecinătatea UE, cu cinci „componente de investiții” care includ: energia durabilă și conectivitatea, finanțarea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii (MIMM-uri), agricultura durabilă, antreprenorii rurali și agroindustria, orașele durabile și digitalizarea pentru dezvoltare.

Adoptarea PIE reprezintă un moment crucial pentru acțiunea externă a UE, prin catalizarea implicării sectorului privat pentru a produce rezultate în contextul unor obiective de politică globale mai ample.

O colaborare mai bună cu statele membre ale UE

Consensul european privind dezvoltarea plasează programarea în comun în centrul eforturilor UE de a colabora mai bine cu statele membre în vederea punerii în aplicare a Agendei 2030. Prin punerea laolaltă a resurselor și a capacităților, programarea în comun mărește impactul colectiv și vizibilitatea cooperării pentru dezvoltare și a acțiunii externe europene.

În mai 2017, o evaluare independentă a proceselor de programare în comun ale UE⁸ a concluzionat că exercițiul a intensificat coordonarea dintre UE, statele membre și alți parteneri de dezvoltare și a consolidat poziția și nivelul de influență al UE și al statelor membre la nivel național.

La sfârșitul anului 2017 existau 23 de documente de programare în comun, dintre care șapte au fost finalizate în cursul anului. Un proces de programare în comun era în desfășurare în alte 36 de țări partenere.

⁶ https://ec.europa.eu/europeaid/policies/european-development-policy/european-consensus-development_en

⁷ https://ec.europa.eu/europeaid/eu-external-investment-plan-factsheet_en

⁸ https://ec.europa.eu/europeaid/evaluation-eu-joint-programming-process-development-cooperation-2011-2015_en

Coerența politicilor în favoarea dezvoltării

Coerența politicilor în favoarea dezvoltării (CPD) impune Uniunii Europene să țină seama de obiectivele cooperării pentru dezvoltare în punerea în aplicare a tuturor politicilor care sunt susceptibile să afecteze țările în curs de dezvoltare.

În 2017, Comisia a continuat să promoveze CPD, inclusiv prin integrarea acesteia în Consensul european privind dezvoltarea, și i-a accentuat contribuția importantă la realizarea ODD.

DIMENSIUNEA GLOBALĂ

Africa

2017 a fost un an important pentru parteneriatul strategic cu Africa. O comunicare comună în vederea unui nou impuls pentru parteneriatul Africa-UE⁹ a fost adoptată în mai, fiind urmată de cel de al 5-lea summit Uniunea Africană-UE, care a avut loc la Abidjan, în luna noiembrie. Au început pregătirile pentru o nouă relație cu țările din grupul statelor din Africa, zona Caraibilor și Pacific (ACP) pentru a se realiza un parteneriat între egali „ulterior Acordului de la Cotonou”, care să fie modern, politic și orientat.

În cursul anului 2017 au fost aprobate 40 de programe noi în cele trei regiuni vizate de fondul fiduciar de urgență al Uniunii Europene, pentru stabilitate și pentru abordarea cauzelor profunde ale migrației neregulate și ale strămutărilor de persoane în Africa (EUTF pentru Africa).

Țările implicate în procesul de aderare

Un eveniment politic crucial în 2017 a fost discursul președintelui Juncker privind starea Uniunii¹⁰, care a reconfirmat și a consolidat sprijinul fără echivoc al UE pentru perspectiva de aderare a Balcanilor de Vest.

Vecinătatea europeană

În 2017, UE a continuat să pună în aplicare politica sa europeană de vecinătate (PEV) revizuită pentru a atinge obiective comune de stabilizare a țărilor vecine și de dezvoltare a unor parteneriate mai specifice. Au fost încheiate programe de asociere revizuite cu Georgia și cu Republica Moldova, iar acordul de asociere cu Ucraina, inclusiv zona de liber schimb aprofundată și cuprinzătoare, a intrat în vigoare. A fost încheiat și semnat cu Armenia un acord de cooperare sporită și exhaustivă. Summitul Parteneriatului estic din luna noiembrie a oferit orientări pentru cooperarea regională viitoare pe baza „celor 20 de rezultate preconizate pentru 2020”¹¹.

Programele UE au continuat să sprijine dezvoltarea economică, socială, culturală și politică a țărilor din vecinătatea sudică, inclusiv a celor care găzduiesc refugiați din Siria.

Au fost convenite prioritățile parteneriatului pentru perioada 2017 -2020 cu Algeria și Egipt, și s-au făcut progrese în ceea ce privește identificarea unor priorități comune similare cu Armenia, Tunisia, Palestina, Azerbaidjan și Belarus.

⁹ JOIN (2017) 17 final, 4.5.2017.

¹⁰ http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-17-3165_ro.htm

¹¹ https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/20_deliverables_for_2020.pdf

O comunicare comună privind evoluțiile din vecinătate și punerea în aplicare a revizuirii PEV¹² a fost adoptată în mai 2017.

Asia, Asia Centrală și regiunea Pacificului

Atât cel de al 19-lea summit UE-China din iunie 2017, cât și reuniunea la nivel înalt UE-India din octombrie au demonstrat un angajament comun de a aborda chestiuni globale și regionale precum schimbările climatice și amenințările la adresa securității. În cursul anului 2017, UE a semnat acorduri politice privind domenii variate de cooperare cu Australia și Noua Zeelandă.

UE a fost implicată intens în combaterea crizei refugiaților Rohingya din Bangladesh și Myanmar/Birmania și și-a intensificat eforturile umanitare, organizând în parteneriat, în luna octombrie, Conferința ONU a donatorilor și asumându-și cel mai mare angajament în calitate de donator.

America Latină și zona Caraibilor

În 2017 s-au înregistrat progrese în ceea ce privește negocierile cu blocul comercial al Americii de Sud (MERCOSUR) privind un acord de asociere biregional și aplicarea provizorie a Acordului de dialog politic și de cooperare cu Cuba, în luna noiembrie. La începutul anului, a intrat în vigoare Acordul comercial multilateral cu Ecuador.

În 2017, UE a căutat să mute accentul în ceea ce privește cooperarea sa cu America Latină și zona Caraibilor către un model mai diversificat, care să acorde un rol important investițiilor, cercetării și inovării, educației și agendei digitale.

PERSOANE

Dezvoltare umană

Eradicarea sărăciei (ODD 1), combaterea inegalităților și a discriminării (ODD 10) și intenția de a nu lăsa pe nimeni în urmă constituie nucleul politicii de dezvoltare a UE.

Contribuțiile la inițiative globale, cum ar fi Fondul global pentru lupta împotriva HIV/SIDA, tuberculozei și malariei (GFATM), Alianța globală pentru vaccinuri și imunizare (GAVI), Parteneriatul mondial pentru educație (GPE), și „Educația nu poate aștepta”, au garantat faptul că UE a jucat un rol semnificativ în definirea agendei de politici la nivel internațional în domeniul sănătății (ODD 3) și al educației (ODD 4). Aceste inițiative au ajutat 11 milioane de persoane prin tratamente vitale împotriva HIV, au tratat 17,4 milioane de cazuri de tuberculoză și au distribuit 795 de milioane de plase de pat pentru a preveni malaria. Cu sprijinul oferit de UE pentru GPE, în 2015, în țările partenere au fost înscrși cu 72 de milioane mai mulți copii în învățământul primar decât în 2002.

Prin intermediul programului Erasmus+, UE a sprijinit eforturile țărilor partenere în vederea creșterii capacității de inserție profesională a persoanelor. În 2017, peste 40 500 de granturi de mobilitate individuale au fost acordate studenților și personalului, iar de peste jumătate din acestea au beneficiat țările din vecinătate și cele implicate în procesul de aderare. În plus, au fost sprijinite prin

¹² JOIN (2017) 18 final, 18.5.2017.

fonduri UE în valoare de aproximativ 40 de milioane EUR aproximativ 350 de participări internaționale la proiecte de colaborare în cadrul programului Orizont 2020.

S-a acordat o atenție deosebită din nou dimensiunii culturale a dezvoltării și cooperării internaționale, ca urmare a adoptării Concluziilor Consiliului din mai 2017 privind o abordare strategică a UE în ceea ce privește relațiile culturale internaționale¹³.

Egalitatea de gen și emanciparea femeilor

UE și statele sale membre continuă să fie lideri mondiali în promovarea egalității de gen și a emancipării femeilor și fetelor (ODD 5). Primul raport privind punerea în aplicare a Planului de acțiune al UE pentru egalitatea de gen 2016-2020¹⁴ a fost publicat în 2017¹⁵.

Comisia monitorizează îndeaproape evoluțiile privind egalitatea de gen și combaterea violenței bazate pe gen din țările implicate în procesul de aderare. Aceste aspecte sunt abordate, de asemenea, în timpul negocierilor de aderare și al procesului de stabilizare și de asociere al cărui raport este inclus în pachetul privind extinderea din 2017¹⁶.

Focalizarea asupra violenței bazate pe gen

Anul 2017 a marcat lansarea inițiativei „Spotlight”¹⁷, un nou parteneriat UE-ONU pentru eliminarea tuturor formelor de violență împotriva femeilor și fetelor. Această inițiativă, susținută cu 500 de milioane EUR din partea UE, vizează realizarea unei schimbări transformatoare la nivel regional, concentrând eforturile în Asia, Pacific, Africa (în special Africa Subsahariană), America Latină și zona Caraibilor.

Migrația, strămutarea forțată și azilul

Migrația și mobilitatea au rămas pe o poziție ridicată pe agenda UE, accentul fiind plasat pe ruta central-mediteraneană considerată principala provocare, iar Libia a rămas principala țară de plecare spre UE. Instrumentul pentru refugiații din Turcia a continuat să răspundă nevoilor refugiaților și ale comunităților-gazdă din țară, Comisia alocând 3 miliarde EUR în 2017.

În Balcanii de Vest, UE are un rol de prim plan în ceea ce privește reunirea răspunsurilor la problemele legate de refugiați și de migrație.

Gestionarea migrației mixte în Libia

În 2017, Comisia a răspuns rapid recomandărilor formulate în Comunicarea comună intitulată „Migrația pe ruta central-mediteraneană — Gestionarea fluxurilor de migrație, salvarea de vieți omenești”¹⁸, publicată în luna ianuarie. A fost instituit rapid un program în valoare de 90 de milioane

¹³ Comunicarea comună „Către o strategie a UE pentru relațiile culturale internaționale”, JOIN (2016) 29 final, 8.6.2016; Concluziile Consiliului 9635/17.

¹⁴ Documentul de lucru comun al serviciilor Comisiei (2015) 182 final, 21.9.2015 „Egalitatea de gen și emanciparea femeilor: transformarea vieților fetelor și femeilor prin intermediul relațiilor externe ale UE în perioada 2016-2020”, urmat de concluziile Consiliului 13201/15, 26.10.2015.

¹⁵ <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/10102/2017/EN/SWD-2017-288-F1-EN-MAIN-PART-1.PDF>

¹⁶ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-3342_ro.htm

¹⁷ https://ec.europa.eu/europeaid/sectors/human-rights-and-democratic-governance/gender-equality/spotlight-initiative_en

¹⁸ JOIN (2017) 4 final, 25.1.2017.

EUR pentru a oferi protecție și asistență persoanelor aflate în dificultate în Libia, precum și sprijin pentru stabilizarea comunităților-gazdă.

Securitatea alimentară și nutrițională

Foamea la nivel mondial, precum și insecuritatea alimentară și nutrițională au fost în creștere în 2017, alte 38 de milioane de persoane suferind de foamete. „Raportul global privind crizele alimentare”¹⁹ lansat în luna martie a raportat peste 108 milioane de persoane aflate în criză alimentară și numeroase puncte critice expuse riscului de foamete.

Drept contribuție la ODD 2, eforturile depuse de UE au avut drept rezultat acordarea de sprijin tematic și bilateral specific, în special pentru a se aborda situațiile precare și de urgență din mai multe țări, un buget de 140 de milioane EUR fiind alocat în sinergie cu 750 de milioane EUR pentru a contribui la evitarea foametei din patru țări considerate ca fiind în situație de risc: Somalia, Sudanul de Sud, Yemen și Nigeria.

PLANETA

Schimbările climatice

Schimbările climatice (ODD 13) continuă să fie o amenințare majoră la adresa dezvoltării durabile la nivel mondial. În 2017, regiunea Caraibilor a fost lovită de mai multe uragane puternice, ilustrând impactul fenomenelor meteorologice extreme mai frecvente. UE sprijină inițiativa cadrului global pentru reducerea riscurilor de dezastre, care a realizat evaluări ale nevoilor post-dezastru și a contribuit la oferirea unui sprijin rapid statelor din zona Caraibilor după ce acestea au fost lovite de uragane.

Adaptarea la schimbările climatice reprezintă prioritatea absolută pentru majoritatea țărilor în curs de dezvoltare, în special pentru statele insulare mici în curs de dezvoltare (SIDS) și pentru țările cel mai puțin dezvoltate (LDC), iar inițiativa emblematică Alianța mondială împotriva schimbărilor climatice (AMSC+) a UE a continuat să se concentreze pe acestea, considerându-le beneficiari cărora trebuie să li se acorde prioritate.

UE s-a implicat, de asemenea, în colaborarea cu țările G20 pentru a sprijini punerea în aplicare a contribuțiilor stabilite la nivel național efectuate în cadrul summitului COP 21.

Mediul și gestionarea durabilă a resurselor naturale

Capitalul natural, inclusiv terenul productiv, resursele de apă, pădurile, stocurile de pește și biodiversitatea reprezintă coloana vertebrală a economiilor multor țări partenere și contribuie în proporție enormă la asigurarea mijloacelor de subsistență. Protecția și gestionarea durabilă a capitalului natural sunt esențiale pentru realizarea Agendei 2030 (inclusiv a ODD 6, 12, 14 și 15).

UE și-a asumat un angajament ferm în cadrul celei de a 3-a sesiuni a Adunării ONU pentru mediu de la Nairobi din luna decembrie, având tema „Către o planetă fără poluare”. UE a fost activă, de asemenea, în ceea ce privește protejarea oceanelor, prin participarea la Conferința ONU privind oceanele pentru punerea în aplicare a ODD 14, organizată în iunie 2017 la New York, și prin organizarea Conferinței „Oceanele noastre” de la Valletta, din luna octombrie.

¹⁹ https://ec.europa.eu/europeaid/global-report-food-crises-2017_en

Având în vedere faptul că traiul a 1,6 miliarde de oameni depinde de păduri, UE este activă în domeniul gestionării durabile a pădurilor. S-au înregistrat progrese în ceea ce privește punerea în aplicare a Planului de acțiune al UE privind asigurarea respectării legislației, guvernanta și schimburile comerciale în domeniul forestier (FLEGT)²⁰. Au fost încheiate acorduri de parteneriat voluntare (APV) cu Honduras și Guyana. În 2017, UE a condus, de asemenea, cu succes, facilitarea Parteneriatului pentru pădurile din bazinul Congo.

Mediul și resursele naturale din țările din vecinătate

Mediul și gestionarea durabilă a resurselor naturale reprezintă o prioritate în vecinătatea sudică și estică. În timp ce a sprijinit inițiative care includ gestionarea resurselor de apă, depoluarea și cooperarea transfrontalieră, acțiunile UE s-au reorientat către crearea unor economii circulare, cu emisii scăzute de dioxid de carbon și eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor.

Energia durabilă

Un document de lucru al serviciilor Comisiei privind „Promovarea dezvoltării”²¹ publicat în decembrie 2017 a arătat modul în care cooperarea privind energia durabilă contribuie la punerea în aplicare a Consensului european privind dezvoltarea. În 2017, UE a lansat acțiuni pentru „Asigurarea energiei în Africa”²².

În vecinătatea estică, proiectul „EU4Energy” a sprijinit reformele din sectorul energetic. În cadrul summit-ului UE – Balcanii de Vest de la Trieste din iulie 2017, a fost aprobat un pachet privind conectivitatea cu granturi din partea UE în valoare de 194 de milioane EUR, care au mobilizat investiții de 500 de milioane EUR pentru proiecte regionale de îmbunătățire a legăturilor de transport și de energie.

Energia din surse regenerabile în Africa

La sfârșitul anului 2017, Zambia, Benin, Côte d’Ivoire și Nigeria alocaseră o sumă totală de 85 de milioane EUR pentru Inițiativa de finanțare pentru electrificare (ElectriFI) pentru proiecte care vizau furnizarea de energie electrică unui număr de 452 000 de gospodării noi, generarea de energie suplimentară din surse regenerabile de 88 MW și reducerea emisiilor cu aproximativ 200 000 de tone de echivalent CO2 pe an.

PROSPERITATE

Colaborarea cu sectorul privat

UE a pus în aplicare o nouă abordare privind implicarea sectorului privat²³ pentru o dezvoltare durabilă și favorabilă incluziunii în 2017. Conceptul de platformă de afaceri durabile pentru Africa (SB4A) legat de PIE, poate crea un forum în cadrul căruia sectorul privat să poată identifica constrângerile în materie de investiții (contribuie la ODD 8).

²⁰ <http://www.euflegt.efi.int/flegt-action-plan>

²¹ Documentul de lucru al serviciilor Comisiei (2017) 482 final, 15.12.2017

²² https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/factsheet-5-energise-africa_en.pdf

²³ https://ec.europa.eu/europeaid/sectors/economic-growth/private-sector-development/funding_en

În noiembrie 2017, UE a adoptat o nouă strategie privind ajutorul pentru comerț, intitulată „Obținerea prosperității prin comerț și investiții”²⁴, pornind de la zece ani de intervenții ale UE. Aceasta plasează accentul pe sprijinirea țărilor partenere și a industriilor acestora pentru a trece la produse și servicii cu valoare adăugată mai ridicată și pentru a exploata potențialul comerțului intraregional, precum și al comerțului cu UE.

Creșterea agricolă

Două treimi din populația săracă a lumii depind de agricultură pentru a-și asigura subzistența, iar multe țări în curs de dezvoltare depind în continuare foarte mult de comerțul cu doar câteva produse.

UE sprijină acțiunile privind guvernanța funciară în aproximativ 40 de țări, cu un buget total de aproape 240 de milioane EUR. În Peru și Honduras, acțiunile finanțate de UE protejează drepturile funciare ale popoarelor indigene și asigură active de bază pentru acestea (contribuind la ODD 2).

AgriFI stimulează producția de fasole

În 2017 au fost lansate o serie de programe în cadrul Inițiativei de finanțare a agriculturii (AgriFI)²⁵, inclusiv o analiză a lanțului valoric al sectorului fasolei verzi din Kenya, care a arătat că investițiile au sprijinit nivelul de trai al aproximativ 52 000 de mici agricultori.

Infrastructuri, orașe și digitalizare

Progresele înregistrate în vederea îndeplinirii Agendei 2030 necesită construirea unei infrastructuri reziliente, promovarea industrializării durabile și favorabile incluziunii și încurajarea inovării (ODD 9).

UE a ajutat la coordonarea agendei comune privind infrastructura UE-Africa și s-a implicat în cadrul consiliului Programului pentru politica transporturilor în Africa, de sprijinire a politicii și strategiei pentru guvernele statelor africane și comunitățile economice regionale.

Urbanizarea rapidă, în special în Asia și Africa, generează provocări majore în materie de dezvoltare. În 2017 a fost elaborat programul de cooperare urbană internațională (IUC),²⁶ prin care se face schimb de bune practici urbane între orașele din UE și orașele din țările partenere strategice, cum ar fi India și China, și a fost inclusă în cadrul PIE o componentă de investiții specifice pentru „Orașe durabile” (ODD 11).

Convenția primarilor din vecinătatea de est a UE

Inițiativa UE intitulată Convenția primarilor (CoM) sprijină municipalitățile din Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Moldova și Ucraina să pună în aplicare angajamentele în materie de energie și climă. Prin acordarea de granturi specifice pentru proiecte, UE contribuie la obiectivul acestora de reducere a emisiilor de CO₂ cu 30 % până în 2030. Peste 300 de municipalități din regiunea Parteneriatului estic s-au înscris în Convenția primarilor.

Operaționalizarea acțiunilor digitale prevăzute în documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind digitalizarea pentru dezvoltare („Digital4Development”)²⁷ pentru 2017 a inclus proiecte de infrastructură cu fibră optică, îmbunătățirea securității și rezilienței infrastructurii și rețelelor critice

²⁴ COM(2017) 667 final, 13.11.2017.

²⁵ <https://www.edfi.eu/facility/agrifi/>

²⁶ http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/cooperate/international/pdf/iuc_leaflet_en.pdf

²⁷ Documentul de lucru al serviciilor Comisiei (2017) 157 final, 2.5.2017.

de informații și încurajarea serviciilor de internet de bandă largă universal accesibile și la un preț convenabil în întreaga Africă.

PACE

Democrația, drepturile omului, buna guvernare

UE și-a reafirmat sprijinul necondiționat pentru democrație, drepturile omului și buna guvernare la nivel mondial (ODD 16), confirmând totodată rolul său global central prin intermediul Instrumentului european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO) prevăzut în acest scop.

În 2017, punerea în aplicare a planurilor de acțiune privind democrația și drepturile omului a continuat cu un prim raport de punere în aplicare în iunie 2017²⁸. Sprijinul pentru delegațiile UE a fost acordat prin intermediul a două facilități: „Support4Democracy” și „Media4Democracy”, care au drept scop consolidarea capacităților în domeniile sprijin pentru democrație și libertatea de exprimare. În septembrie s-a desfășurat o campanie la nivel mondial „EU4Democracy” („UE pentru democrație”).

Abordarea cu prioritate a elementelor fundamentale pentru extindere

„Abordarea cu prioritate a elementelor fundamentale” rămâne unul dintre principiile politicii de extindere, care asigură faptul că țările acordă prioritate reformelor din domenii precum statul de drept și drepturile fundamentale, instituțiilor democratice și reformei administrației publice la începutul procesului de aderare.

În luna martie au fost adoptate Orientările revizuite pentru promovarea și protecția drepturilor copilului²⁹, prin care s-a stabilit strategia globală a UE și care își propun să garanteze că politicile și acțiunile UE sprijină consolidarea sistemelor țărilor partenere, inclusiv protecția copilului.

Sprijin pentru reforma justiției din Tunisia

În 2017, UE și-a reînnoit sprijinul față de sectorul justiției din Tunisia prin adoptarea celei de a treia faze a *Programului de sprijin pentru reforma justiției III* (70 de milioane EUR), derulat în cooperare cu Consiliul European. Programul va consolida independența și imparțialitatea sistemului judiciar, extinzând în același timp accesul cetățenilor la justiție.

Reziliență și fragilitate

Comunicarea comună din 2017 referitoare la o abordare strategică privind reziliența³⁰ i-a permis Uniunii Europene să adopte un angajament multisectorial extins în materie de reziliență. Un proces-pilot în șase țări (Ciad, Irak, Myanmar, Nigeria, Sudan și Uganda) a testat o legătură mai mare între ajutorul umanitar, dezvoltare și pace.

În cursul anului 2017, activitatea desfășurată în ceea ce privește reziliența și combaterea punctelor fragile s-a concentrat asupra a patru domenii: consolidarea cadrului de reziliență; dezvoltarea unei abordări integrate în ceea ce privește conflictele și crizele externe pornind de la abordarea cuprinzătoare existentă; consolidarea importanței rezilienței în situații de conflict și de criză și

²⁸ Documentul de lucru al serviciilor Comisiei (2017) 254 final, 27.6.2017.

²⁹ https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/eu_guidelines_rights_of_child_2017.pdf

³⁰ JOIN (2017) 21 final, 7.6.2017

sprijinul pentru dialogul internațional privind consolidarea păcii și a statului (IDPS) condus chiar de țările fragile.

Securitate

Anul 2017 a demonstrat încă o dată rolul esențial al UE în domeniul securității. Modificarea regulamentului privind Instrumentul care contribuie la stabilitate și pace (IcSP), consolidarea capacităților ca sprijin pentru securitate și dezvoltare (CBSD)³¹, a intrat în vigoare în decembrie 2017. Această evoluție majoră de politică permite implicarea UE în colaborarea cu actorii din domeniul militar, în vederea îndeplinirii obiectivelor de dezvoltare, în condiții clar definite.

IcSP a contribuit la sprijinirea tranzițiilor politice pașnice, cum ar fi cele din Kenya sau Gambia, și a oferit sprijin continuu Procesului de pace din Columbia, precum și dialogului Kosovo-Serbia și inițiativelor de mediere din regiunea Delta Nigerului din Nigeria, dintre comunitățile Tebou și Touareg din Niger, și dintre Guatemala și Belize. Noile acțiuni din Afganistan, Bosnia și Herțegovina, Kosovo³², Libia, Niger și Somalia au completat direct activitatea misiunilor din cadrul politicii de securitate și apărare comune (PSAC).

În combinație cu programele în derulare din Republica Centrafricană, Georgia, Mali și Ucraina, IcSP a sprijinit în mod direct 12 dintre cele 16 misiuni PSAC aflate în desfășurare.

Misiunile PSAC la nivel mondial

Cele 16 misiuni și operațiuni ale PSAC includ trei operațiuni militare executive (Op SOPHIA, Op ATALANTA și Op EUFOR ALTHEA) și trei misiuni de instruire militară neexecutive (misiunile de instruire ale UE în Republica Centrafricană, Mali și Somalia). Există, de asemenea, o misiune civilă executivă [misiunea Uniunii Europene de sprijinire a statului de drept (EULEX) Kosovo], o misiune civilă de monitorizare [misiunea UE de monitorizare (EUMM) Georgia], o măsură de consolidare a încrederii (CBM) [Misiunea de asistență a Uniunii Europene pentru gestionarea integrată a frontierelor (EUBAM) Rafah], patru misiuni de consolidare a capacității, misiunea de poliție a UE pentru teritoriile palestiniene (EUPOL COPPS), misiunile UE de consolidare a capacităților (CAP) în Somalia, Mali și Niger, precum și două misiuni de consiliere (EUAM Ucraina și EUAM Irak).

Concluziile Consiliului privind acțiunea externă a UE în ceea ce privește combaterea terorismului, adoptate în iunie 2017³³, consolidează și mai mult rețeaua de experți în materie de combatere a terorismului din delegațiile UE și asigură o mai mare coerență între acțiunile interne și externe în materie de securitate, consolidând rolul agențiilor din domeniul justiției și al afacerilor interne în ceea ce privește țările terțe.

În ceea ce privește cooperarea UE-NATO, s-a lansat punerea în aplicare a primului set comun de propuneri (42 acțiuni), convenit în temeiul Declarației comune din iulie 2016. În decembrie 2017, cele două Consilii au aprobat un set comun de propuneri noi care constau în 32 de acțiuni suplimentare și care au extins cooperarea pentru a cuprinde domenii-cheie precum combaterea terorismului, femeile, pacea și securitatea și mobilitatea militară.

³¹ Regulamentul (UE) 2017/2306 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2017.

³² Această denumire nu aduce atingere statutului și este conformă cu RCONU 1244/1999, precum și cu Avizul CIJ privind Declarația de independență a Kosovo.

³³ <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/06/19/conclusions-counterterrorism/>

Stabilitate

UE sprijină acțiunile de stabilizare din Libia, concentrându-se pe reabilitarea infrastructurii esențiale, pe deminarea umanitară și pe construirea unui consens național prin intermediul sprijinului pentru mediere.

Comunicarea „Câteva elemente ale Strategiei UE pentru Siria: întărirea eforturilor de consolidare a păcii”³⁴ a fost adoptată în martie 2017, stabilind obiectivele centrale ale acțiunii UE pentru a contribui la stoparea războiului și a promovării unei tranziții politice veritabile.

Securitate nucleară

Prin abordarea sa multidimensională privind securitatea nucleară, sănătatea, mediul și aspectele conexe, programul privind Instrumentul pentru cooperarea în materie de securitate nucleară (ICSN) contribuie la numeroase domenii-cheie ale Consensului european privind dezvoltarea, inclusiv la acțiunile prioritare esențiale din Ucraina, Asia Centrală și Iran.

Pace și prosperitate în Iran

ICSN a jucat un rol important în punerea în aplicare a acordului diplomatic cu Iranul, și anume a Planului comun de acțiune cuprinzător (JCPOA), care reprezintă un reper important pentru neproliferarea internațională, precum și o contribuție importantă la pacea din regiune. Primul proiect de sprijinire a autorității iraniene de reglementare în domeniul nuclear a fost inițiat în iulie 2017.

PARTENERIATE

Cooperarea cu societatea civilă, comunitatea donatorilor și organizațiile internaționale

Un element central pentru succesul Agendei 2030 este consolidarea mijloacelor de punere în aplicare a parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă (ODD 17) și de revitalizare a acestuia.

UE și ONU sunt parteneri indispensabili pentru asigurarea păcii și securității. În 2017, UE a continuat să se implice în procesele legate de dezvoltare ale ONU, inclusiv în Forumul politic la nivel înalt și în Forumul privind finanțarea pentru dezvoltare.

UE și-a consolidat în continuare colaborarea cu organizațiile societății civile (OSC). Au fost puse în aplicare 23 de acorduri-cadru de parteneriat cu platformele societății civile. În 2017 a fost publicat un raport privind colaborarea UE³⁵ cu societatea civilă.

În 2017 au avut loc mai multe dialoguri în materie de politică de dezvoltare cu donatori din afara UE, printre care Australia, Canada, Japonia, Republica Coreea și SUA.

În 2017, Instrumentul de parteneriat (IP) a continuat să definească și să pună în aplicare dimensiunea externă a politicilor interne, interconectând diferite domenii de politică. Acțiunile vizează provocări globale precum: schimbările climatice și protecția mediului (cum ar fi energia curată); dimensiunea internațională a Strategiei Europa 2020³⁶; îmbunătățirea accesului la piețe și

³⁴ JOIN (2017) 11 final, 14.3.2017.

³⁵ <https://europa.eu/capacity4dev/policy-forum-development/documents/eu-cso-report-1>

³⁶ https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-and-fiscal-policy-coordination/eu-economic-governance-monitoring-prevention-correction/european-semester/framework/europe-2020-strategy_en

stimularea comerțului, a investițiilor și a oportunităților de afaceri pentru întreprinderile din UE (cu accent special pe IMM-uri) și diplomația publică.

Pe parcursul anului 2017, Comisia a continuat să se implice într-o strânsă colaborare cu parteneri internaționali precum G7, G20, Banca Mondială și Fondul Monetar Internațional.

RESPONSABILITATE ȘI REZULTATE

Comisia Europeană monitorizează și raportează cu privire la rezultatele acțiunilor finanțate de UE derulate cu parteneri din întreaga lume prin intermediul cadrului UE privind rezultatele dezvoltării și cooperării internaționale.

Proiectele și programele finanțate de UE care s-au încheiat între jumătatea anului 2016 și jumătatea anului 2017 au contribuit la următoarea serie de rezultate:

PERSOANE

1 492 000 de femei aflate la vârsta procreării și copii cu vârsta sub cinci ani au beneficiat de **programe legate de alimentație**

12 437 000 de copii au fost înscriși în **învățământul primar**, 3 377 000 de copii au fost înscriși în **învățământul secundar**

3 096 000 de nașteri au fost asistate de personal medical calificat, **ceea ce a condus la reducerea ratei mortalității materne**

Au fost distribuite 136 000 000 de plase pentru paturi tratate cu insecticide, **prevenindu-se răspândirea malariei**³⁷

PLANETA

16 140 000 de hectare de arii protejate au fost gestionate, **asigurându-se diversitatea biologică și conservându-se patrimoniul natural**

3 438 000 de persoane au putut avea acces la **servicii de energie durabilă**

PROSPERITATE

757 000 de persoane au obținut drepturi funciare, dezvoltându-și activele pentru a se bucura de **mijloace de trai durabile prin intermediul agriculturii**

1 844 000 de persoane au avut acces la **drumuri practicabile pe tot parcursul anului**

166 000 de persoane au beneficiat de programe de educație și formare profesională sau de programe de dezvoltare a competențelor, care îmbunătățesc **capacitatea de inserție profesională**

PACE

309 000 de persoane au beneficiat în mod direct de **asistență judiciară**, asigurând egalitatea în fața legii

1 420 000 de persoane au beneficiat direct de programe de **consolidare a păcii în urma conflictului și de prevenire a conflictelor**

³⁷ Sprijinul permanent acordat de UE Fondului global de luptă împotriva HIV/SIDA, tuberculozei și malariei a contribuit la acest rezultat.